

Карітас Інтернаціоналіс

**Етичний Кодекс
та
Кодекс Поведінки Персоналу**

Рим, травень 2014

Узгоджено Представницькою Радою 18 травня 2014 р.

Прагнення жити нашими цінностями

Етичний кодекс організацій – членів Карітас Інтернаціоналіс¹

Вступ

Діяльність організацій Карітас Інтернаціоналіс надихається, скеровується та визначається Священним Писанням, вченням і традицією Католицької Церкви, а також особистим щирим спілкуванням з людьми у потребі². «Карітас – це прояв любові Церкви до свого народу»³. Карітас приділяє особливу увагу тим, хто бідний, відкинутий або знаходиться у несприятливому стані, а також прагне забезпечити всебічний розвиток людини в цілому та полегшити страждання, спричинені катастрофами, конфліктами та несправедливістю.

Стаття 1.3. Зводу Внутрішніх Правил Карітас Інтернаціоналіс проголошує: «Організації-члени повинні відповідати мінімальним стандартам управління, організаційної структури, фінансової життєздатності та підзвітності, а також дотримуватись етичних норм поведінки, згідно рішенням Опікунської Ради. Вони користуються автономним юридичним, фінансовим та договірним статусом».

На доповнення до Статуту та Зведенню внутрішніх правил, що забезпечують канонічну правову основу для Карітас Інтернаціоналіс, було розроблено кілька стандартів та керівних положень по роботі Конфедерації, зокрема наступні, що не зазнали змін:

- Основні принципи партнерства з Карітас (2003 р.)
- Основні програми Карітас Інтернаціоналіс для захисту дітей (2004 р.)
- Директива Карітас Інтернаціоналіс зі зав'язків з військовими (2006 р.)
- Директива Карітас Інтернаціоналіс з охорони навколишнього середовища (2006 р.)
- Директива Карітас Інтернаціоналіс з надзвичайних ситуацій (2007 р.)
- Стандарти управління Карітас Інтернаціоналіс (2013 р.)

Карітас Інтернаціоналіс також приймав участь у розробці:

- Кодексу поведінки міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та національних організацій
- Гуманітарного статуту та мінімальних стандартів з ліквідації стихійних лих проекту «Сфера».

Крім того, оскільки Карітас Інтернаціоналіс являється потужною організацією у міжнародному гуманітарному співтоваристві, прихильному до розвитку, то він активно прагне покращувати свою роботу та акумулювати позитивний досвід на шляху свого розвитку.

---

¹ Карітас Інтернаціоналіс – конфедерація, що складається зі 164 учасників – національних організацій, що відносяться до Католицької Церкви та забезпечують гуманітарну допомогу, розвиток, соціальні послуги і захист у 200 країнах та регіонах Світу.

² «Коли ви зустрічаєте потребуємого, ваше серце ростиме, ростиме й ростиме! Оскільки наш крок йому назустріч дозволяє нам нести в собі ще більше любові – зустріч з іншим наново дасть нашому серцю зростати. Тож зробіть це!» – з відео-послання Папи Франциска під час вшанування св. Каєтана Тієнського, 7 серпня 2013 р. (<http://www.zenit.org/en/articles/pope-francis-message-for-the-feast-of-saint-cajetan>).

³ Звернення Папи Франциска до представників Ради Карітас Інтернаціоналіс, 17 травня 2013 р. (<http://www.caritas.org/about/PopeFrancisInspiresCaritasLeadership.html>).

Цей етичний кодекс бере за основу та узагальнює у одній нормативній постанові цінності і принципи, перераховані нижче, що становлять найважливішу етичну програму, котрої мають дотримуватись усі Члени-Організації та персонал⁴. У всій своїй діяльності Карітас Інтернаціоналіс, його учасники і персонал прагнуть втілювати ці цінності та принципи й, таким чином, бути активними свідками страждань Христа у світі.

Мінімальні стандарти Карітас Інтернаціоналіс визначають, як цей етичний кодекс втілюється у політиці та поведінці в організації, а також включає в себе процедуру оцінки дотримання її учасниками. «Норми поведінки для персоналу» описують модель поведінки, що її очікують від усіх співробітників Карітас.

Карітас Інтернаціоналіс переконаний, що більшість Членів-Організацій та співробітників керуються принципами совісті і порядності, та являються прикладом у дотриманні цінностей і принципів Етичного кодексу та не потребують письмових формулювань. Цей документ являє собою інструкцію для Організацій – Членів Карітас Інтернаціоналіс та співробітників на усіх рівнях Організації. Однак, за допомогою цього кодексу поведінки ми забезпечуємо більшу прозорість та злагодженість всередині Конфедерації, перш за все в тому, що стосується її ідентичності та духовної місії. Організації-Члени Карітас повинні або: 1) затвердити цей Етичний кодекс та принципи роботи в такому вигляді, або: 2) адаптувати його для своїх організацій, попіклувавшись про сумісність між ними. Дієцезіальні Організації-Члени Карітас також повинні будуть затвердити цей Етичний Кодекс, але в тих Організаціях-Членах, де справи виглядають по-іншому, де реалізація програми здійснюється дієцезіями або іншими партнерами від імені членів Карітас Інтернаціоналіс, останні мають забезпечити, за допомогою додаткових угод, виконання цих мінімальних стандартів.

Даний кодекс має бути включений у кадрову політику Карітас на національному та дієцезіальному рівнях, а персонал Карітас має бути забезпечений копією кодексу, бути навчений його нормативам та повинен їх дотримуватись.

Цінності і принципи

Життя кожної людини священне з моменту зачаття та до природної смерті. Створені на образ і подобу Богу, усі жінки і чоловіки наділені унікальною неповторною гідністю, оскільки вони «перевершують всі інші речі, а їхні права і обов'язки є загальні і непорушні»⁵. «Бо людина з самих глибин своєї природи є громадським єством і без зв'язку з іншими не може ні жити, ні розвивати свої сили»⁶. «Усе суспільне життя є проявом його безсумнівного протагоніста – людської особистості»⁷, котра не являється об'єктом чи пасивним елементом суспільного життя, але має лишатись її суб'єктом, основою і метою»⁸. «Цей суспільний порядок вимагає постійного вдосконалення. Її основою має бути істина, а фундаментом – справедливість і жива любов; у свободі цей порядок має зростати день за днем, все більше наближаючись до гуманної рівноваги»⁹.

Людська гідність та її соціальна природа являються основою та натхненням для виховання морального суспільства, котрого буде досягнуто, якщо ми будемо дотримуватись та керуватись наступними цінностями і принципами:

---

⁴ У застосуванні до цього Кодексу, поняття «персонал» та «співробітники» включають в себе членів правління, співробітників, волонтерів, консультантів та усіх тих, які діють як представники Конфедерації на усіх рівнях.

⁵ II Ватиканський Собор, Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі: *Gaudium et Spes*, № 26.

⁶ Там же, № 12

⁷ Компедіум соціального вчення Церкви», № 106.

⁸ З радіо-звернення Папи Пія XII від 24 грудня 1944 р., 5: AAS 37 (1945), 12.

⁹ II Ватиканський Собор, Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі: *Gaudium et Spes*, № 26.

Цінності

1. **Справедливість:** у відповідь на заклик нашої віри, ми прагнемо побудувати справедливий моральний порядок та «правильні взаємовідносини» у нашому власному житті, організаціях, у групах людей, з котрими ми працюємо, та з усіма створіннями Божими. Ми супроводжуємо, служимо та заступаємось за бідних та соціально-відчужених людей, допомагаючи їм змінити суспільство, в котрому вини живуть, та устої, через які вони лишаються бідними.

«Суспільство забезпечує соціальну рівність тоді, коли створює умови, що дозволяють групам людей та окремим особам отримувати те, що їхнє по-праву, у відповідності з їхньою природою та покликанням. Соціальна справедливість безпосередньо пов'язана зі спільним добром та здійсненням повноважень»¹⁰.

2. **Суспільне благо:** наявність людської гідності та спроможність зростати у суспільстві залежить від того, яким чином ми організуємо це суспільство навколо нас: з соціальної, релігійної, культурної, економічної, екологічної, юридичної та політичної сторін. Ми працюємо у міжнародній єдності Католицької Церкви, а також – з іншими релігійними віровченнями, урядами, громадянським суспільством у його широкому розумінні та з владою, заради того, щоб захистити людську гідність, заради виконання індивідуальних та суспільних прав і обов'язків та задля того, щоб сприяти спільному добру.

«Суспільство, що має бажання та твердий намір служити на благо людини на усіх рівнях – це суспільство, для котрого благо усіх людей та усього людства – головна ціль. Особистість не може досягти повноти сама-в-собі, тобто, абстрагуючись від буття «з» іншими та «для» інших»¹¹. Спільне благо завжди орієнтоване на розвиток особистості: «порядок речей має бути у підпорядкуванні порядку людини, а не навпаки»¹².

3. **Всебічний розвиток людини:** ми розглядаємо розвиток як процес, що базується на цілісному розумінні людської особистості в контексті та на досвіді як сім'ї, так й більш глобального суспільства, охоплюючи духовні, психологічні, емоційні, фізичні, матеріальні та економічні елементи. Де б ми не працювали, ми прагнемо до розвитку особистості в цілому і суспільства в цілому, а також – до зміни несправедливого суспільного устрою. Нашу роботу ми будуємо на міцному та злагодженому зв'язку між полегшенням страждань, реабілітацією та розвитком.

«Істинний [розвиток] має бути всебічним; він має сприяти розвитку кожної людини і всього людства... Людина може називатись людиною тільки тоді, коли вона спроможна керувати своїми вчинками та знає їхню ціну, лиш тоді, коли вона сама являється творцем власного розвитку. Вона має поводитись згідно до своєї природи, даної їй Богом, вільно приймаючи свій потенціал та вимоги, йому притаманні»¹³.

4. **Співчуття:** згуртовані у одній великій людській родині, ми глибоко співчуваємо стражданням інших, й наш моральний обов'язок полягає в тому, щоб усвідомлювати гуманітарний поклик надавати допомогу людям. Це почуття обов'язку дуже важливе для нас як для католицької організації та для нашої приналежності до цієї великої людської родини. Таким чином, як члени міжнародного співтовариства, ми вважаємо своїм обов'язком надавати гуманітарну допомогу, в той час як обов'язок усіх інших – надавати нам до цього безперешкодний доступ.

¹⁰ Катехізис Католицької Церкви, № 1928.

¹¹ Компедіум соціального вчення Церкви», № 165.

¹² II Ватиканський Собор, Душпастирська Конституція про Церкву в сучасному світі: Gaudium et Spes, № 26/3.

¹³ Папа Павло IV, Populorum Progressio, On the Development of Peoples, № 13 та 34 (1967,

www.vatican.va/holy_father/paul_vi/encyclicals/documents/hf_p-vi_enc_26031967_populorum_en.html).

«Християнське вчення, притча про Доброго Самаритянина, вчення Христа – про «серце, яке бачить». Це серце бачить, де найбільше бракує любові, та діє відповідно»¹⁴. Як заповідав нам Ісус: «Істинно кажу вам: як ви вчините одному з оцих братів Моїх менших, так Мені ви вчините»¹⁵.

5. **Особлива увага до бідних та гноблених:** у відповідь на Євангелію Христа, ми обрали для себе шлях супроводження бідних, соціально-відчужених чи пригноблених. Ми прагнемо боротись й з принизливою злиденністю, що віднімає у людей їхні гідність та людяність. Ми керуємось християнським вченням, щоб працювати в ім'я свободи пригноблених, заради справедливого розподілення дарів землі і задля того, щоб допомагати соціально-відчуженим людям взяти на себе відповідальність за власний розвиток. Ми сприймаємо проблеми нужденних як свої власні, стаємо поруч з ними. Це означає, що ми будемо стояти пліч-о-пліч з ними, піклуватись про їхні потреби та боротись з несправедливістю, з котрою вони стикаються.

«Ось піст, що Я обрав: зніми кайдани неправди, розв'яжи пута ярма, і пригноблених відпусти на волю, і розірви усяке ярмо; розділи з голодним хліб твій, і подорожніх бідних уведи у дім; коли побачиш нагого, вдягни його, і від єдинокровного твого не ховайся»¹⁶.

«Боротьба зі злиднями заснована на особливій увазі та особливій любові Церкви до бідних».¹⁷ «На бідних належить дивитись не як на проблему, але як на тих, які спроможні стати головними будівничими нового, більш гуманного майбутнього для усіх»¹⁸.

6. **Повага:** ми поважаємо релігійні традиції, культуру, структури та звичаї, якщо вони збагачують та підтримують гідність людської особистості.

«Справедливе суспільство може стати реальністю тільки в тому випадку, коли воно засноване на повазі до переваги гідності людської особистості»¹⁹.

7. **Солідарність:** ми працюємо в солідарності з бідними та соціально-відчуженими людьми, досягаючи тим самим плодів миру, справедливості та людського розвитку. Солідарність взаємно пов'язує нас у спільному баченні формування світу, де всі люди отримують те, що належить їм як синам і донькам Божим.

«Солідарність підкреслює вроджену соціальну природу людини, а також загальну рівність в тому, що стосується гідності та прав, і спільний шлях окремих особистостей та народів у досягненні ще більш цілеспрямованої єдності»²⁰.

Принципи:

1. **Партнерство:** «дійсне партнерство має на увазі довгострокові зобов'язання з виконання узгоджених завдань, заснованих на спільних цінностях, стратегії та інформації. Воно характеризується чесним зворотнім зв'язком, спільним плануванням, супроводом, прозорістю та підвітністю з обох сторін, а також невідомою відкритістю та чуйністю до інтересів іншої сторони, почуттів людей,

¹⁴ Папа Бенедикт XVI, Deus Caritas Est, № 31 (2005), (http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20051225_deus-caritasest_en.html).

¹⁵ Мф. 25:40.

¹⁶ Іс. 58:6-7

¹⁷ Пор. зі зверненням св. Йоана Павла II до III-ї Генеральної Конференції Латиноамериканських Єпископів, Пуебла, Мексика (28 січня 1979 р., I/8 AAS 71 (1979), 194-5.

¹⁸ Св. Йоана Павла II, Послання на Міжнародний день миру, 2000 р., 14: AAS 92 (2000), 366.

¹⁹ Там же, 132.

²⁰ Компедіум соціального вчення Церкви № 192.

професійними знаннями, досвіду й мудрості. Воно базується на взаємоповазі, довірі та доброзичливості. Ефективне партнерство сприяє солідарності між організаціями-членами та іншими організаціями, що поділяють наші погляди, а також між спільнотами та людьми, з якими ми працюємо»²¹.

«...Карітас Інтернаціоналіс сприяє розвитку співробітництва між організаціями-членами, без обмеження автономії, що їм належить, шляхом заохочення, координації, забезпечення представництва та нарощування потенціалу»²².

- 2. Субсидіарність:** ми піклуємось про те, щоб повноваження, рішення та відповідальність були делеговані аж до найнижчого рівня, на якому вони можуть бути виконані належним чином. При цьому ми будемо прагнути спиратись на місцеві можливості та ресурси й нарощувати їх. Центром нашої індивідуальності як Карітас являються його структури на національному, дієцезіальному та парафіяльному рівнях, й ми прагнемо підтримувати та зміцнювати їх, щоб дозволити їм мати ще більше незалежності та відповідальності.

«Подібно до того, як вкрай невірно передавати спільноті людей те, що окрема людина спроможна досягти завдяки своїй власній ініціативі та старанності, також виявляється несправедливістю та, водночас, великим злом й порушенням вірного порядку доручення того, що може виконати невеличка та підлегла організація, більш великій та керуючій організації. Оскільки уся соціальна діяльність повинна за своєю природою допомагати членам суспільства, та ніколи не повинна руйнувати та поглинати їх»²³.

- 3. Участь:** ми гарантуємо, що люди, котрим ми служимо, беруть участь у розробці, управлінні та реалізації проектів, що їх ми ведемо від їхнього імені, а також – у всіх відповідних рішеннях від попередньої оцінки до оцінки результатів. Участь – це вираз людської гідності, вона передбачає спільну відповідальність за спільноту людей. Карітас має прихильність до процесів розвитку, для котрих є пріоритетною активна участь, оскільки це – основа демократичного та інклюзивного суспільства.

«Особиста гідність людини включає в себе право брати активну участь у суспільному житті та робити внесок у суспільне благо її співгромадян»²⁴.

- 4. Розширення прав і можливостей:** ми допомагаємо людям розкрити та реалізувати найбільш повно свій потенціал та побудувати стосунки, засновані на взаємній повазі, щоб люди мали можливість контролювати та підвищувати рівень власного життя. Через цільний розвиток людини, розширення її прав та можливостей ми будемо підтримувати зміцнення активних місцевих спільнот, члени яких відіграють суттєву роль у громадянському суспільстві.

«Я сподіваюсь, що буде гучно... Але я хотів, щоб вас почули у ваших дієцезіях, я хочу, щоб галас поширився, а за ним вслід уся Церква вийшла на вулиці, я хочу, щоб ми противились усьому мирському, усьому окам'янілому... усьому, що може зробити нас закритими. Парафії, школи, інститути – все це створено для того, щоб ми могли бути відкритими»²⁵.

---

²¹ Карітас Інтернаціоналіс, Принципи Партнерства Карітас: A Caritas Internationalis Handbook for Reflection and Action (Рим, 2003, <http://www.caritas.org/upload/par/partnership.qxd1.pdf>), стор. 14.

²² Статуту Каіртас Інтернаціоналіс, п. 1.5.

²³ Папа Пій XI, Енцикліка «Quadragesimo Anno», AAS 23 (1931), № 79.

²⁴ «Paxem In Terris». Енцикліка Папи св. Йоана XXIII з встановлення загального миру в правді, справедливості, благодійності та свободі (1963, www.vatican.va/holy_father/john_xxiii/encyclicals/documents/hf_j-xxiii_enc_11041963_pacem_en.html), № 26.

²⁵ Папа Франциск, Послання до Всесвітній зустрічі молоді в Аргентині, Ріо-де-Жанейро, 25 липня 2013 р. (http://www.vatican.va/holy_father/francesco/speeches/2013/july/documents/papafrancesco_20130725_gmgargentini-rio_en.html).

5. Незалежність: як члени Карітас, ми визначаємо свої оперативні пріоритети та програми та не дозволяємо використовувати себе у економічних чи політичних інтересах національними або іноземними установами, особливо – коли ці інтереси йдуть у розріз з вченням Католицької Церкви.

«Позитивну тенденцію у сучасному світі являє собою згуртованість між собою бідних людей, що зростає, їхні зусилля у допомозі одне одному, їхні публічні виступи на соціальній арені, де вони, не вдаючись до насильства, повідомляють про свої власні потреби та заявляють про свої права перед обличчям неефективності чи корупції державних органів»²⁶.

6. **Управління та підзвітність:** ми підходимо з максимальною відповідальністю до тих, для кого ми працюємо, до тих, хто підтримує нашу роботу та до усього суспільства в цілому. Також ми гарантуємо сумлінне управління ресурсами, що їх нам довірено.

«Іноді той, кому адресовано допомогу, потрапляє у підпорядкування до того, хто допомагає, ніби бідні потрібні для того, щоб підтримувати на плаву громіздкі бюрократичні організації, що витрачають на свої потреби занадто високий відсоток тих ресурсів, які насправді мають слугувати справі розвитку. У цій перспективі бажано, щоб усі міжнародні та неурядові організації зобов'язались дотримуватись повної прозорості: інформувати дарувальників та суспільство про те, яку частину отриманих капіталів витрачено на програми зі співробітництва, про істинний зміст цих програм та про детальну інформацію про витрати самого закладу»²⁷.

7. **Рівність, універсальність, неупередженість та відкритість до усіх людей:** усі жінки і чоловіки, дівчата і хлопчики – створені рівними й кожен робить власний особливий внесок в наш світ, спільно реалізуючи те, що притаманне всім людям. Ми прихильні до рівної та активної участі жінок та чоловіків, дівчат і хлопчиків у нашій роботі.

Ми служимо людям неупереджено, особливо найбільш вразливими, об'єктивно оцінюючи їхню життєву ситуацію та потреби, що про них вони повідомляють, незалежно від раси, віку, статі, фізичного стану, етнічної приналежності, релігійних чи політичних переконань, тобто без будь-яких дискримінаційних розрізень.

«Ми зобов'язані... визнавати, підтримувати та відстоювати рівну гідність, притаманну і чоловікам, і жінкам: усі ми – унікальні особистості серед всіх живих створінь, що населяють наш світ»²⁸... «Надання жінкам усіх можливостей для того, щоб їхній голос було почуто, щоб вони могли проявляти свої таланти за допомогою певних ініціатив, що зміцнюють їхню цінність, самоповагу. Їхня унікальність дозволить їм зайняти своє місце у суспільстві нарівні з чоловіками»²⁹.

8. **Захист:** ми прагнемо забезпечити безпеку тим, з ким і для кого ми працюємо, особливо – дітям, у відповідності з Конвенцією ООН про права дитини, національним

²⁶ Папа св. Йоана Павло II, Енцикліка «Sollicitudo Rei Socialis», до двадцяті річниці Енцикліки «Populorum Progressio» (1987), № 39

(http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/encyclicals/documents/hf_jpii_enc_30121987_sollicitudorei-socialis_en.html).

²⁷ Папа Бенедикт XVI, Енцикліка «Caritas in Veritate», 2009 р., № 47 (http://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/encyclicals/documents/hf_ben-xvi_enc_20090629_caritas-in-veritate.html).

²⁸ Папа Бенедикт XVI, Зустріч з католицькими рухами на підтримку жінок, парафія св. Антонія в Луанді, Ангола, 22 березня 2009 р.

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/march/documents/hf_benxvi_spe_20090322_pr_omozione-donna_en.html).

²⁹ Папа Бенедикт XVI, пост-синодальне умовляння «Africae Munus» (2011), № 57

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/apost_exhortations/documents/hf_benxvi_exh_20111119_africae-munus_en.html).

законодавством, Рамковою програмою Карітас з захисту дітей та іншими відповідними програмами.

«Я хотів особисто згадати про страждання, які пережили постраждалі, та про істинні зусилля з забезпечення наших дітей, а також про належну та прозору роботу над проханнями по мірі їхнього надходження... Подібно до того, як Церква справедливо додержується цих суворих стандартів, так й іншим закладам, без виключень, варто їх дотримуватись»³⁰.

9. **Місцеві економіки:** у всіх можливих випадках ми використовуємо місцеві ресурси та продукцію та підтримуємо місцеву економіку там, де це можливо, за умови, що наші дії не призводять до виснаження запасів чи до надмірної інфляції.

«Субсидіарність, що розуміється у позитивному значенні, як економічна, інституціональна, юридична допомога, що надається дрібнішим соціальним організаціям... Їхню ініціативу, свободу та відповідальність не можна скасовувати»³¹.

10. **Піклування про Боже творіння та увага до впливу на оточуюче середовище:** ми захищаємо людей і планету, сприяємо правильному ставленню до всякого Божого творіння, оскільки планета та всі її ресурси довірено людству... Як істинні хранителі усієї світобудови, ми дбаємо про навколишнє середовище та спадок прийдешніх поколінь під час планування та реалізації наших проектів.

«Культивація та піклування про творіння – це доручення, що дано Богом не тільки на початку історії людства, але також – й кожному з нас» це частина Його плану; це означає: зрощувати відповідальність серед людей та перетворювати світ, щоб він міг бути садом, придатним для проживання кожного з нас»³².

11. **Координація:** ми будемо тісно співпрацювати з національними урядами та місцевими владами, церквами, іншими релігійними організаціями, громадянським суспільством та іншими організаціями з надання допомоги людям, а також зі спільнотами, що працюють у площині розвитку, та іншими зацікавленими сторонами.

Народжена рішенням Апостольського Престолу, котрий по тому контролював та керував її діяльністю, спільнота Карітас Інтернаціоналіс являється Конфедерацією благодійних організацій, зазвичай – національних філій Карітас. Конфедерація, котра жодною мірою не обмежує автономію національних філіалів Карітас, сприяє їхній спільній роботі засобами заохочення, співпраці та представництва.³³

12. **Підтримка:** ми будемо виступати – як на національному, так і на міжнародному рівнях – від імені та разом з потребуючими й соціально-відстороненими, за те, щоб свідчити і зачіпати тему їхнього важкого становища та тему основних чи структурних причин злиднів й несправедливості. Ми станемо учасниками змін та соціальних перетворень, домагаючись поваги до прав людини.

«Я також хотів би підкреслити, що ваша місія дозволяє вам [Карітас] відігравати важливу роль на міжнародному рівні. Досвід, який його отримали впродовж цих

³⁰ Папа Бенедикт XVI, звернення до єпископів Сполучених Штатів Америки на час їхнього паломництва Ad Limina, 26 листопада 2011 р., Ватикан

(http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2011/november/documents/hf_benxvi_spe_20111126_bishops-usa_en.html).

³¹ Компедіум соціального вчення Церкви, № 186.

³² Папа Франциск, Генеральна аудієнція, 5 червня 2013 р.

(http://www.vatican.va/holy_father/francesco/audiences/2013/documents/papafrancesco_20130605_udienzagenerale_en.html).

³³ Пор. Папа св. Йоан Павло II, During the Last Supper, Letter to Caritas Internationalis for the Acquisition of Public, Juridic, and Canonical Personality, 16 вересня 2004 р.

(http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/letters/2004/documents/hf_jpii_let_20040916_caritasinternationalis_en.html).

років, навчив вас захисниками антропологічного бачення, що укріпились у світовому співтоваристві, вигодуваного Католицьким вченням та такого, що прагне до захисту гідності людського життя... Все, що ви кажете і чините, про що свідчите своїм життям та діяльністю, надалі важливо й сприяє розвитку всеохоплюючого блага людської особистості»³⁴.

13. **Навчання та розвиток персоналу:** ми прагнемо покращувати нашу роботу, те, що ми робимо, і те, що ми робимо, за допомогою постійного аналізу роботи, нарощування потенціалу, моніторингу, оцінки, керування знаннями та стратегічного планування. Ми інвестуємо в наш персонал, щоб бути впевненими в тому, що наші співробітники володіють навичками, досвідом та освітою, необхідними для того, щоб повністю розкрити свій потенціал і сприяти реалізації потенціалу Карітас та домогтись перемін для нужденних, соціально-відсторонених, гноблених людей.

«Благодійні організації Церкви, починаючи з організацій Карітас (дієцезіальних, національних, міжнародних відділень), повинні робити все можливе, що у наявності були відповідні засоби та, головним чином, – був персонал, котрий візьме на себе вирішення цих задач. Що стосується служіння, котре люди здійснюють по відношенню до страждених, то тут, перш за все, потрібний професіоналізм: персонал, що надає їм допомогу, має бути підготовлений таким чином, щоб правильно робити те, що належить, й надалі взявши на себе відповідальність за них. Професіоналізм являється першою головною вимогою, але його недостатньо, оскільки мова йде про людей, а люди завжди потребують чогось більшого, ніж просто правильної з технічної точки зору допомоги. Вони потребують людяності. Вони потребують сердечного до себе ставлення»³⁵.

14. **Піклування про персонал:** ми гарантуємо справедливі, гідні умови праці для усього нашого персоналу, виконання наших зобов'язань щодо піклування про персонал, дотримання прийнятих норм в управлінні персоналом та виконання трудового кодексу в межах відповідної юрисдикції.

«Права працівників, як й будь-які права, основані на природі людської особистості та на її трансцендентній гідності»³⁶.

Кардинал Оскар Андрес Родрігес Марад'яга
Президент
Карітас Інтернаціоналіс

Мішель Рой
Генеральний секретар
Карітас Інтернаціоналіс

Затверджено представниками ради Карітас Інтернаціоналіс 18 травня 2014 р.

³⁴ Папа Бенедикт XVI, Звернення до учасників Генеральної Асамблеї Карітас Інтернаціоналіс, 27 травня 2011 р.

³⁵ Пор. Енцикліка «Deus Caritas Est», № 31, а.

³⁶ Компедіум соціального вчення Церкви, № 301.

Втілюємо наші цінності в життя

Кодекс поведінки для персоналу організацій – членів Карітас Інтернаціоналіс

Даний кодекс визначає модель поведінки та ставлення, що їх мають дотримуватись усі працівники³⁷ Карітас. Кодекс базується і тісно пов'язаний з етичним Кодексом Карітас, що встановлює базові цінності та інституціональні практики організації Карітас.

«Особи, які піклуються про нужденних, повинні, перш за все, бути професійно компетентними: вони повинні бути належним чином ознайомлені з процедурами виконання роботи, і зобов'язані продовжувати догляд. Однак, хоча професійна компетентність є первинною фундаментальною вимогою, сама по собі вона не є достатньою. Ми маємо справу з людьми, і люди завжди потребують чогось більшого, ніж технічно правильного догляду. Вони потребують людяності. Їм потрібна щира турбота».³⁸

Цей Кодекс для зручності використання розділений на чотири основні розділи.

Очікується, що усі співробітники Карітас дотримуватимуться наступного:

1. Цінності, поведінка та етика

- дотримуватися або принаймні розуміти та поважати соціальні та моральні цінності та вчення Католицької Церкви
- постійно забезпечувати, щоб їх особиста та професійна поведінка відповідала найвищим стандартам, і такою сприймалась оточуючими
- діяти добросовісно і ставитись до інших людей гідно та з повагою, створюючи середовище, яке поважає відмінності між людьми
- поважати усі права людини та оскаржувати дискримінацію, домагання, зловживання, нехтування та експлуатацію, що порушують права інших
- уникати «нав'язування своєї віри іншим ... усвідомлювати те, що чиста та щедра любов є найкращим свідченням для Бога, в якого ми віримо і якого ми прагнемо любити»³⁹
- утримуватися від публічних чи приватних заяв щодо расистських, сексистських чи інших образливих тем
- вживати розумних заходів для захисту інших від завдання їм шкоди
- добросовісно дотримуватись законів країни, в якій вони працюють
- поважати та бути чуйними до місцевих звичаїв та культури, відповідно одягатися
- забезпечувати, щоб працівники та будь-який персонал, яким вони керують, діяв відповідно до правил безпеки та охорони здоров'я і життєдіяльності, і намагався захищати інших
- стежити за тим, щоб репутація Карітас не була підважена

³⁷ У застосуванні до цього Кодексу, поняття «персонал» та «співробітники» включають в себе членів правління, співробітників, волонтерів, консультантів та усіх тих, які діють як представники Конфедерації на усіх рівнях.

³⁸ *Deus Caritas Est*, №31.

³⁹ *Deus Caritas Est* №31c

- підтримувати конфіденційність будь-якої інформації чи знань, отриманих під час виконання своїх обов'язків з Карітас
- виконувати свої обов'язки грамотно та з любов'ю, без шкоди та дискримінації будь-якої форми, і дотримуватись правила Карітас з надання переваги бідним
- пам'ятати про чутливі моменти, пов'язані з місцевими звичаями, під час висловлювання та практики своїх переконань
- заохочувати та розвивати солідарність та співпрацю з людьми інших організацій Карітас.

2. Конфлікти інтересів, примус та корупція.

- уникайте використання владних посад, що надаються в ролі працівників Карітасу, з метою тиску, або отримання привілеїв чи особистої користі у сфері фінансів, професійній, політичній чи сексуальній
- письмово заявляти про будь-який потенційний або фактичний конфлікт інтересів (фінансовий, особистий або сімейний) у питаннях, що стосуються роботи Карітасу, своєму керівнику або іншому старшому керівнику
- за будь-яких обставин утримуйтесь від прийняття будь-яких пільг, хабарів та інших форм особистого збагачення⁴⁰ від бенефіціарів, партнерів чи підрядників.

3. Захист власності Карітас та здійснення контролю

- переконайтесь, що активи та інтелектуальна власність Карітас не будуть об'єктом зловживань та захищені від крадіжок, шахрайства чи інших збитків
- підтримуйте відповідні стандарти чесності та добросовісності у фінансовій звітності.

4. Особиста поведінка

- утримуйтесь від носіння будь-якої зброї в будь-якому місці виконання обов'язків Карітас (власному чи орендованому), включаючи житло/офіс/транспортні засоби тощо
- утримуйтесь від вживання легких наркотиків або вживання надмірної кількості алкоголю
- постійно забезпечуйте відповідність власної сексуальної поведінки.

Застосування Кодексу поведінки

Директор або керівник несе відповідальність за те, щоб увесь персонал був проінформований про Кодекс поведінки та дотримувався його, а також зобов'язаний регулярно переглядати та оновлювати документ.

Прийняття або адаптація Кодексу поведінки КІ буде оцінюватися відповідно до процедур, визначених Внутрішнім правилом 1.3, включеним у Мінімальні стандарти КІ.

Механізм подання скарг

Процедура зовнішніх скарг буде розроблена відповідно до статті 1.7 Мінімальних стандартів КІ. Особливо важливо, щоб бенефіціари, члени громади та персонал партнерів мали змогу подати скаргу.

⁴⁰ З метою дотримання національних та місцевих традицій, а також елементарної гостинності, незначні символічні подарунки можуть бути прийняті від імені Карітас, але вони мають бути задекларовані.

Обов'язок повідомлення

Кожен працівник зобов'язаний негайно повідомляти про будь-які підозри або занепокоєння щодо порушення цього Кодексу. У більшості випадків персонал повинен розповісти про будь-які проблеми керівнику. Це може бути зроблено в усній або письмовій формі і повинно містити повну інформацію та, якщо можливо, підтвердження. Якщо з якихось причин (наприклад, менеджер може бути причетним) це неможливо, вони повинні поговорити зі старшим керівником, членом правління або іншим відповідним органом.

Уся надана інформація буде розглянута. Кожен, хто висловлює занепокоєння щодо серйозних зловживань, буде захищений від переслідувань чи будь-якого іншого згубного поводження, у разі серйозного занепокоєння, якщо сумніви будуть викладені неупереджено. Навмисні та неправдиві звинувачення є серйозним дисциплінарним правопорушенням, і їх розслідуватимуть та відповідно на них реагуватимуть.

Порушення Кодексу

Будь-які порушення Кодексу поведінки будуть розслідуватися і можуть призвести до дисциплінарних заходів.

Затверджено головою ради Карітас Інтернаціоналіс 18 травня 2014 р.